



Nederlandstalige Benoemingscommissie voor het Notariaat

Leuvensweg 48/3, 1000 Brussel

ACTIVITEITENVERSLAG 2021 -2023

22 augustus 2023

Inhoud

Inhoudstabel	2
Voorwoord	3
1. Samenstelling van de verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat	4
- Nederlandstalige Benoemingscommissie	4
- Franstalige Benoemingscommissie	5
2. Verslaggeving voor de Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat	6
2.1. Organisatie van het Secretariaat	6
2.2. Financiering en kostprijs	8
3. Werkzaamheden van de Nederlandstalige Benoemingscommissie	9
3.1. Benoemingsdossiers voor openstaande plaatsen	9
3.2. Adviesverlening	11
3.3. Organisatie van het vergelijkend examen voor de kandidaat-notaris	11
4. Verslaggeving van de Franstalige Benoemingscommissie voor het Notariaat	18

Voorwoord

De Benoemingscommissies voor het Notariaat zijn ingesteld bij artikel 38 van de wet van 25 ventôse jaar XI (16 maart 1803) op het notarisambt, zoals gewijzigd bij de wet van 4 mei 1999 (*BS* 1 oktober 1999). Er bestaat een Nederlandstalige en Franstalige benoemingscommissie; samen vormen zij de Verenigde Benoemingscommissies.

Het mandaat van de huidige benoemingscommissie had een aanvang op 26 augustus 2021 (*BS* 26 augustus 2021). De helft van de leden werden op dat ogenblik vernieuwd voor een termijn van vier jaar. Op 30 juni 2023 eindigt het mandaat van deze benoemingscommissie door de vernieuwing van de andere helft van haar leden voor een termijn van vier jaar. Door de Wet van 23 november 2018 (*BS* 6 december 2018) werd deze tweejaarlijkse vernieuwing van de helft van de leden ingevoerd. Omwille van de drukke agenda van de Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft de aanstelling en de publicatie in het Belgisch Staatsblad van de nieuwe leden enige vertraging opgelopen waardoor deze commissie haar mandaat pas aanving op 26 augustus 2021. Voor de vernieuwing in 2023 was er eveneens een kleine vertraging, waardoor het mandaat van de commissie verder liep tot 8 augustus 2023.

Door om de twee jaar de mandaten van de helft van de leden van de benoemingscommissies te vernieuwen, heeft de Wet een continuïteit willen creëren voor de werkzaamheden van de benoemingscommissies.

Door de Wet van 27 april 2016 hebben de benoemingscommissies de mogelijkheid gekregen om een beperkt secretariaat uit te bouwen en daartoe het nodige personeel aan te werven. Sinds 2017 tot heden werd dit ingevuld met een terbeschikkingstelling van personeelsleden door andere instellingen.

Bij de wetswijziging van 27 april 2016 werd een einde gesteld aan de bevoegdheid van de benoemingscommissies voor de behandeling van klachten van de particulieren met betrekking tot notariskantoren. Hierdoor wordt deze opdracht niet meer opgenomen in dit activiteitenverslag.

In dit verslag worden de werkzaamheden van de benoemingscommissies toegelicht voor de periode vanaf 26 augustus 2021 tot 8 augustus 2023.

Christof Gheeraert

Voorzitter van de Nederlandstalige Benoemingscommissie voor het Notariaat

Voorzitter van de Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat

1. Samenstelling van de Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat

- Nederlandstalige Benoemingscommissie

Effectief - notaris		Plaatsvervanger - notaris	
notaris/ere-notaris			
Yves Clercx, notaris te Genk	2023	Odeurs Philip, notaris te Sint-Truiden	2025
Christof Gheeraert, ere-notaris voorzitter	2025	Catherine Gillardin, notaris te Brussel (2e kanton)	2023
notaris-titularis sedert minder dan 5 jaar			
Jan Stoel, notaris te Merksplas	2025	Michaël Adriaens, notaris te Leuven (2e kanton)	2023
geassocieerd notaris			
Frederik Tack, notaris te Wachtebeke, secretaris (tot 13/06/2023 en vanaf die datum als effectief lid opgevolgd door Nathalie Desimpel)	2023	Nathalie Desimpel, notaris te Waregem (effectief lid vanaf 13/06/2023 tot 08/08/2023)	2025

Effectief - niet-notaris		Plaatsvervanger - niet-notaris	
Beroepservaring			
Filip Hellemans, estate planner, secretaris vanaf 13/06/2023 tot 08/08/2023	2025	Bernard Derveaux, advocaat	2023
Philip Traest, buitengewoon hoogleraar Universiteit Gent, ondervoorzitter tot 05/05/2023, (mandaat tot 17/05/2023 en als effectief lid opgevolgd door Leen Desticker)	2023	Leen Desticker, advocaat (effectief lid vanaf 17/05/2023 tot 08/08/2023	2025
hoogleraar/docent			
Tim Wuyts, hoogleraar Universiteit Hasselt, ondervoorzitter vanaf 05/05/23 tot 08/08/2023	2025	Stefaan Voet, hoofddocent KU Leuven	2023
magistraat			

Nadia Goossens, rechter (mandaat tot 16/05/2023 en als effectief lid opgevolgd door Bart Van den bergh)	2023	Bart Van den bergh, raadsheer (effectief lid vanaf 16/05/23 tot 08/08/2023)	2025
---	------	---	------

- Franstalige Benoemingscommissie

Effectief - notaris		Plaatsvervanger – notaris	
notaris/ere-notaris			
Stéphane Delange, notaire à Liège (2 ^{ième} canton)	2025	Michel Béchet, notaris te Etalle	2023
Xavier Dugardin, notaris te Namen (1 ^e kanton), voorzitter	2023	Thibaut Van Doorslaer de ten Ryen, notaris te Jodoigne	2025
Notaris titularis benoemd sedert minder dan vijf jaar			
Jean-Benoît Jonckheere, notaris te Charleroi (5 ^e kanton)	2023	Martin Delplanche, notaris te La Louvière	2025
notaire associé			
Charlotte Devos, notaris te Leuze-en-Hainaut (tot 09/02/2023 en opgevolgd door Véronique De Sauvage tot 17/04/2023, vanaf 17/04/2023 is de plaats vacant)	2025	Véronique de Sauvage, notaris te Fexhe-le-Haut-Clocher (effectief lid vanaf 09/02/2023 tot 17/04/2023)	2023

Effectief – niet-notaris		Plaatsvervanger – niet-notaris	
Beroepservaring			
Muriel Clavie, advocate, secretaris	2023	Catherine Halluent, advocaat	2025
Axel Kittel, rechter (Duitse taalkennis)	2025	Anne Louis, gerechtsdeurwaarder	2023
hoogleraar/docent			
Damien Jans, hoogleraar UCLouvain, ondervoorzitter	2025	Pierre Moreau, professor Universiteit Luik	2023
magistraat			

Dianne Babette, magistraat	2023	Adrien Van der Linden d'Hooghvorst, raadsheer	2025
----------------------------	------	--	------

2. Verslaggeving voor de Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat

2.1. Organisatie van het Secretariaat

Voor de organisatie en werking van het secretariaat is er een status quo sinds 2016.

Voor de administratieve werking worden de Nederlandstalige en Franstalige benoemingscommissie als één orgaan gezien.

De Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat vormen een federale dotatiegerechtigde instelling. Dit impliceert dat ze voor hun werking een dotatie ontvangen (begrotingsrubriek 01) die wordt ingeschreven op de algemene uitgavenbegroting van het Rijk. Deze dotatie wordt onderhandeld in de “commissie comptabiliteit” van de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

De Verenigde Benoemingscommissies hebben een autonoom beheer van de middelen die ter beschikking gesteld worden.

Het beschikken over een eigen budget en deze autonomie laten de Benoemingscommissies toe haar wettelijke opdrachten (organisatie van het vergelijkend examen, voordrachten voor benoeming tot notaris-titularis, adviezen, ...) op een onafhankelijke en onpartijdige manier uit te oefenen.

Bij de inwerkingtreding van de Wet in 2000 heeft men evenwel niet onmiddellijk de noodzakelijke middelen ter beschikking gesteld, en werd er bij oprichting van het secretariaat beslist tot een voorlopige samenwerking met de Nationale Kamer van Notarissen. Deze “voorlopige” samenwerking heeft meer dan 10 jaar geduurd.

Op 7 mei 2001 werd dan ook een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen de Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat en de Nationale Kamer van Notarissen, waarbij de huisvesting, de logistieke en personele ondersteuning werden afgesproken. In de loop der jaren werd deze een aantal maal aangepast.

In 2013 kwam alles in een stroomversnelling. De benoemingscommissies werden na een onderhoud met de Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 15 maart 2013, aangezocht werk te maken van de verhuis naar het Forumgebouw en de reorganisatie van het secretariaat.

Op 1 oktober 2013 zijn de Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat verhuisd naar het Forumgebouw (Leuvenseweg 48) toebehorend aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Daarbij

werd een protocol afgesloten met de Kamer van Volksvertegenwoordigers over de toebedeling van de lokalen en een pro rata bijdrage in de kosten, de mogelijkheid tot het beroep doen op de logistieke diensten van de Kamer, de vrije toegang tot de bibliotheek van het Parlement, enz...

Rekening houdend met de noden op basis van de wettelijke bevoegdheden van de Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat werd ook een plan uitgewerkt voor het secretariaat. Dit plan heeft drie belangrijke doelstellingen:

- de continuïteit te garanderen door de uitbouw van een beperkt maar volwaardig secretariaat;
- de onafhankelijkheid van de benoemingscommissies bewerkstellingen door de afscheiding op alle vlakken door te voeren van de notariële instellingen;
- de huisvesting in een gemeenschappelijk gebouw voor de dotatiegerechtigde instellingen aangrijpen voor de optimalisering van de uitgaven, onder meer door een screening van de processen en door mogelijke synergieën te creëren met de Kamer, de Senaat of andere dotatiegerechtigde instellingen.

Dit nieuwe secretariaat werd de facto uitgebouwd vanaf *januari 2014*.

De Wetgever is ingegaan op de vraag van de Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat om de wet aan te passen en te voorzien in de mogelijkheid om eigen personeel aan te werven. Ingevolge de wetwijziging van *27 april 2016* kunnen zij nu beschikken over een beperkt secretariaat, waarvan de personeelsformatie bepaald wordt door de Kamer van Volksvertegenwoordigers, op voorstel van de benoemingscommissies. Voor de aanwerving van hun personeel kunnen zij een beroep doen op de parlementaire instellingen, de andere dotatiegerechtigde instellingen en de overheidsinstellingen, waarmee zij een samenwerkingsovereenkomst kunnen afsluiten.

Sinds 2017 vragen de Verenigde Benoemingscommissies de goedkeuring van een personeelsformatie voor haar secretariaat. Tot op heden werd dit niet goedgekeurd. Dit onder andere omwille van een audit bij alle dotatiegerechtigde instellingen in het Forumgebouw die werd uitgevoerd vanaf 2018.

Naar aanleiding van deze audit heeft de commissie comptabiliteit het standpunt ingenomen dat er belangrijke besparingen kunnen gerealiseerd worden, waardoor de goedkeuring van de personeelsformatie wordt uitgesteld.

Momenteel werken de Verenigde Benoemingscommissies met personeel dat ter beschikking wordt gesteld door andere instellingen:

- Een administratief directeur ter beschikking gesteld door de Hoge Raad voor de Justitie voor 90 %
- Een voltijdse secretaresse ter beschikking gesteld door de Kamer van Volksvertegenwoordigers
- Een hulpboekhoudster die voor 10 % ter beschikking gesteld wordt door de Federale ombudsmannen
- Een samenwerking met de Kamer van volksvertegenwoordigers voor de functie van DPO a rato van de benodigde tijd.

De Verenigde Benoemingscommissies dragen de financiële lasten van deze personeelsleden.

Zolang de personeelsformatie niet definitief is vastgelegd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers kan de facto niet beslist worden over eigen aanwerving van personeelsleden. Het feit dat bij de terbeschikkingstelling van het personeel contracten worden gesloten die éézijdig kunnen opgezegd worden door de instelling die het personeelslid heeft aangeworven, blijft problematisch. Dit gebeurde reeds in het verleden toen de Senaat besliste om de drie medewerkers die werden ter beschikking gesteld éézijdig terug te roepen.

Ook de logistieke organisatie van het secretariaat is volledig op punt gesteld. Een eigen onafhankelijke informaticaondersteuning werd geïnstalleerd, alle toestellen voor fotokopie, printer en scanning werden vernieuwd, een nieuwe website werd geïnstalleerd, samenwerkingsverbanden met de Kamer van Volksvertegenwoordigers werden afgesloten voor allerlei logistieke ondersteuning (documentatie, drukwerk, onderhoud, enz.). De werkprocessen voor de verscheidene opdrachten van het secretariaat en voor de boekhoudkundige opvolging werden uitgetekend.

2.2. Financiering en kostprijs

Zoals reeds aangegeven, worden de Verenigde Benoemingscommissies gefinancierd met een dotatie die deel uitmaakt van de uitgaven in de rubriek 01 van de begroting van de rijksuitgaven. Deze financieringswijze is essentieel voor de onafhankelijke werking van de Verenigde Benoemingscommissies.

Behalve in 2013 hebben de Verenigde Benoemingscommissies steeds minder uitgaven gedaan dan welke mogelijk waren met de dotatie die werd ontvangen. In 2013 werd het tekort gefinancierd met de boni van de voorgaande jaren.

jaar	Dotatie	uitgaven
2010	635.000,00	543.000,00
2011	787.000,00	471.000,00
2012	668.000,00	455.000,12
2013	390.000,00	600.652,28
2014	577.000,00	524.416,90
2015	693.000,00	504.097,23
2016	679.000,00	498.230,67
2017	676.000,00	532.257,56
2018	673.000,00	540.342,01
2019	670.000,00	546.478,36
2020	667.000,00	598.474,55
2021	664.000,00	629.590,96
2022	657.000,00	627.934,68

Ten opzichte van andere dotatiegerechtigde instellingen, hebben de Verenigde Benoemingscommissies geen permanente bureauleden. De vaste kost beperkt zich tot een forfaitaire vergoeding voor de bureauleden.

Verder dient het secretariaat als een vaste kost aanzien te worden. De overige kosten bedragen minder dan 60 % van de totale uitgaven en hebben een variabel karakter. Dit wil zeggen dat ze rechtstreeks verband houden met het aantal benoemingsdossiers en kandidaten voor het vergelijkend examen.

In 2020 zijn de uitgaven gestegen naar aanleiding van de Covid-19 maatregelen die een moeilijkere werking tot gevolg hadden. Door een stijging van het aantal kandidaten dienden er vanaf 2021 meer presentiegelden uitbetaald te worden, waardoor de uitgaven opnieuw stegen. In 2022 stegen de uitgaven niet, omdat de belangrijkste uitgaven contractueel werden vastgelegd voor de aanvang van de inflatiecrisis. De transfert vergoedingen aan de Kamer daalden vanaf 2022, wat een positieve impact had op de uitgaven ten belope van ongeveer 10.000 euro.

3. Werkzaamheden van de Nederlandstalige Benoemingscommissie

3.1. Benoemingsdossiers voor openstaande plaatsen

De Nederlandstalige Benoemingscommissie voor het Notariaat heeft 28 hoorzittingen gehouden voor het horen en voordragen van kandidaten notaris–titularis in de periode vanaf 26 augustus 2021 tot en met 8 augustus 2023.

Het optreden van de Benoemingscommissie geschiedt in toepassing van de artikelen 38, §2 en 43 van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt.

Om de activiteit van de benoemingsdossiers in te schatten is het nuttig rekening te houden met het aantal notarissen die in dienst zijn op 31/12/2022.

	NL	FR	totaal
Vlaanderen	638		638
Wallonië		418	418
Brussel	49	79	128
Halle/Vilvoorde	48		48
België	735	497	1232

De Benoemingscommissie heeft met de FOD Justitie afspraken gemaakt over de verzending van de dossiers, zodat de hoorzittingen telkens tijdig konden worden georganiseerd. Er werd ook een vaste dag vooropgesteld en de agenda werd een jaar vooraf vastgelegd, zodat de effectieve leden maximaal konden aanwezig zijn. De Benoemingscommissie heeft er bovendien over gewaakt dat de kandidaten binnen de week na de hoorzitting konden worden geïnformeerd over de voordrachten.

Hierna volgt een overzicht met cijfergegevens over de hoorzittingen, het aantal dossiers en kandidaten.

BCN	2021 - 2022	2022 - 2023	totaal
aantal vergaderingen	15	13	28
aantal dossiers	24	31	55
Waarvan dossiers Verenigde Benoemingscommissies	5	4	9
aantal dossiers met voordracht	24	31	55
aantal dossiers zonder voordracht			
aantal dossiers met één kandidaat	18	28	48
aantal dossiers met meerdere kandidaten	4	3	7
Publicaties BS zonder kandidaten	3	1	4
aantal kandidaten	35	40	75
maximum aantal kandidaten per plaats	6	6	

Voor ongeveer 80 procent van de vacante plaatsen was er slechts één kandidaat. Anderzijds wordt vastgesteld dat 4 maal een plaats gepubliceerd werd, waarvoor geen kandidatuur ontvangen werd.

De Nederlandstalige Benoemingscommissie heeft in haar advies om het quotum te bepalen rekening gehouden met deze omstandigheden. Bij het verloop van het examen in 2022 en 2023 heeft de Nederlandstalige Benoemingscommissie er zorg voor gedragen dat het quotum volledig werd opgevuld.

Er dient vastgesteld te worden dat het aantal vacante plaatsen toeneemt. Dat is een logisch gevolg van de verhoging van de leeftijdsgrens voor de notarissen. Hierdoor werd een afname vastgesteld in de kalenderjaren 2017 tot en met 2019 van het aantal vacante plaatsen.

Ondertussen zijn de gevolgen van deze verhoging van de leeftijdsgrens uitgewerkt, en stelt de Nederlandstalige Benoemingscommissie vast dat de stijging van het aantal vacante plaatsen is gestart.

Voor de komende jaren mag een significante stijging van het aantal plaatsen verwacht worden omwille van de leeftijdspiramide van de actieve notarissen. Onderstaande tabel geeft een beeld van wat men mag verwachten op basis van de gegevens waarover de Benoemingscommissie beschikt op 31/12/2022.

Leeftijd op 31/12/2023	som	NL	FR
> 70 jaar	31	17	14
> 68 jaar en < 70 jaar	41	28	13
> 67 en < 68 jaar	24	18	6
Totaal	96	63	33

Op basis van deze gegevens verwacht de Nederlandstalige Benoemingscommissie dat de verhoogde activiteit zal aanhouden gedurende het volgende mandaat.

3.2. Adviesverlening

De Verenigde Benoemingscommissies hebben volgende adviezen verleend:

- advies van de Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat over het aantal in 2022 te benoemen kandidaat-notarissen, per taalrol. (6 december 2021); Het contingent werd vastgesteld op 90 kandidaat notarissen, te verdelen onder 54 voor de Nederlandse taalrol en 36 voor de Franse taalrol;
- advies van de Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat over de wijziging van de Ventôsewet (14 oktober 2022);
- advies van de Verenigde Benoemingscommissies voor het Notariaat over het aantal in 2021 te benoemen kandidaat-notarissen, per taalrol. (16 december 2022); Het contingent werd vastgesteld op 120 kandidaat notarissen, te verdelen onder 72 voor de Nederlandse taalrol, en 48 voor de Franse taalrol.

3.3. Organisatie van het vergelijkend examen voor de kandidaat-notaris

De Nederlandstalige Benoemingscommissie voor het Notariaat heeft in dit mandaat tweemaal het vergelijkend examen georganiseerd voor de selectie van de kandidaat-notarissen.

Het vergelijkend examen voor de kandidaat-notaris wordt georganiseerd in toepassing van de artikelen 38, §2 en 39 van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt.

Voorafgaand aan de oproep tot kandidaten geven de Verenigde Benoemingscommissies hun advies over de quota van het aantal deelnemers die kunnen gerangschikt worden op het vergelijkend examen. Deze quota worden jaarlijks in een KB vastgelegd.

De publicatie van de quota valt in de regel steeds op dezelfde datum als de oproep tot de kandidaten.

De FOD Justitie publiceert deze oproep tot kandidaten één maal per jaar. Na de ontvangst van de kandidaturen beslist de FOD Justitie over de ontvankelijkheid ervan. De lijst van de toegelaten kandidaten wordt overgemaakt aan de benoemingscommissies. Het vervolg van de procedure verloopt onder verantwoordelijkheid van elk van de benoemingscommissies.

De inhoud van het examen werd eveneens gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. De Nederlandstalige benoemingscommissie heeft op 25 november 2019 het reglement van het vergelijkend examen goedgekeurd. Dit reglement werd bekend gemaakt in het Belgisch Staatsblad van 15 januari 2020.

Hierna volgt een overzicht van de verscheidene examens en van de data van de verschillende etappes binnen het verloop ervan:

Jaar	Oproep BS	Schriftelijk gedeelte	Mondeling gedeelte	Definitieve rangschikking	Publicatie laureaten BS
2022	03/01/2022	Genk, Thor Park 07/02/2022	Brussel van 21/03/2022 tot en met 25/03/2022	24/06/2022	14/07/2022
2023	18/01/2023	Kortrijk Xpo 11/03/2023	Brussel van 17/04/2023 tot en met 21/04/2023	16/06/2023	20/07/2023

Na het einde van het mondeling examen maakt de Nederlandstalige Benoemingscommissie een voorlopige lijst op van de kandidaten die kunnen gerangschikt worden. Deze lijst wordt overgemaakt aan de FOD Justitie. De FOD Justitie bezorgt de adviezen die werden aangevraagd bij de provinciale kamers en het openbaar ministerie voor deze kandidaten. Tussen het opstellen van deze voorlopige lijst en de definitieve lijst verstrijkt er veel tijd. Dit omwille van de termijn om advies uit te brengen, en de mogelijkheid voor de kandidaten om nog opmerkingen te formuleren naar aanleiding van het advies.

Nadat alle adviezen zijn ontvangen komt de Nederlandstalige Benoemingscommissie samen om de definitieve rangschikking op te stellen. Voor de examens georganiseerd tijdens het verstreken mandaat werd de voorlopige rangschikking behouden na de adviesprocedure.

Vanaf de aanvang van haar werkzaamheden heeft de Nederlandstalige Benoemingscommissie bijzondere aandacht besteed aan een goede en transparante communicatie bij de organisatie van het vergelijkend examen. Er werd daarvoor onder meer contact opgenomen met de bevoegde diensten van de FOD Justitie en met de Vereniging van de Nederlandstalige Licentiaten en Masters Notariaat (VLN). In samenwerking met de VLN wordt een feedback over het examen georganiseerd en ontvangt de benoemingscommissie jaarlijks een verslag aangaande het verloop van het examen.

De benoemingscommissie organiseert jaarlijks een infovergadering waarbij toelichting wordt verstrekt over de vragen en de antwoorden voor het schriftelijk gedeelte van het examen. Ongeveer 180 kandidaten namen deel aan deze infovergaderingen.

De benoemingscommissie heeft na ieder examen intern een evaluatie gemaakt over het voorbije examen. Aan de VLN werd gevraagd om dit eveneens te doen. Op basis van deze beide evaluaties werd - in de mate van het mogelijke - een aanpassing doorgevoerd, wat trouwens door de kandidaten werd geapprecieerd, zo blijkt uit de verscheidene evaluatieverslagen van de VLN. Gelet op het bijzondere probleem verbonden aan de toezending van de door de regelgeving verplichte aangetekende zendingen, heeft de Benoemingscommissie geopteerd voor het bijkomend gebruik van de mailadressen, zodat iedereen op hetzelfde tijdstip kon worden geïnformeerd. Pijnpunt blijft natuurlijk de lange wachttijd, vooraleer er kan worden gecommuniceerd over de resultaten van het mondeling examen. Door de Wet van 17 november 2022 was het mogelijk om reeds voor het examen van 2023 eerder het resultaat mee te delen aan de kandidaten. Er gebeurden twee mededelingen. Na het mondeling examen en de deliberatie werden de kandidaten ingelicht of ze al dan niet slaagden voor het mondeling examen. Op het ogenblik dat de definitieve lijst werd opgemaakt kregen de kandidaten de mededeling of ze al dan niet werden gerangschikt en welke plaats ze behaalden.

Wat het inhoudelijk aspect van de verschillende gedeelten van het vergelijkend examen betreft, heeft de Benoemingscommissie eveneens gepoogd over de verscheidene zittingen heen, een en ander te optimaliseren en dit onder meer op basis van de eigen evaluatie en deze medegedeeld door de VLN. Voor het goede verloop van het examen wordt zowel bij de oproep als het onthaal van de kandidaten op de dag van het examen omstandig uitgelegd hoe het examen verloopt. Uit de feedback van de VLN blijkt dat dit voor de kandidaten als positief wordt ervaren.

De Benoemingscommissie voert ook een beleid van open communicatie na afloop van het examen, waarbij niet alleen de informatievergadering wordt georganiseerd, maar eveneens de mogelijkheid wordt geboden voor de inzage van de eigen antwoorden. De Benoemingscommissie doet hier het maximale van wat mogelijk is binnen de beperkte administratieve omkadering waarover zij beschikt.

Een overzicht van 23 vergelijkende examens toont aan dat er sprake is van een stijgend aantal deelnemers.

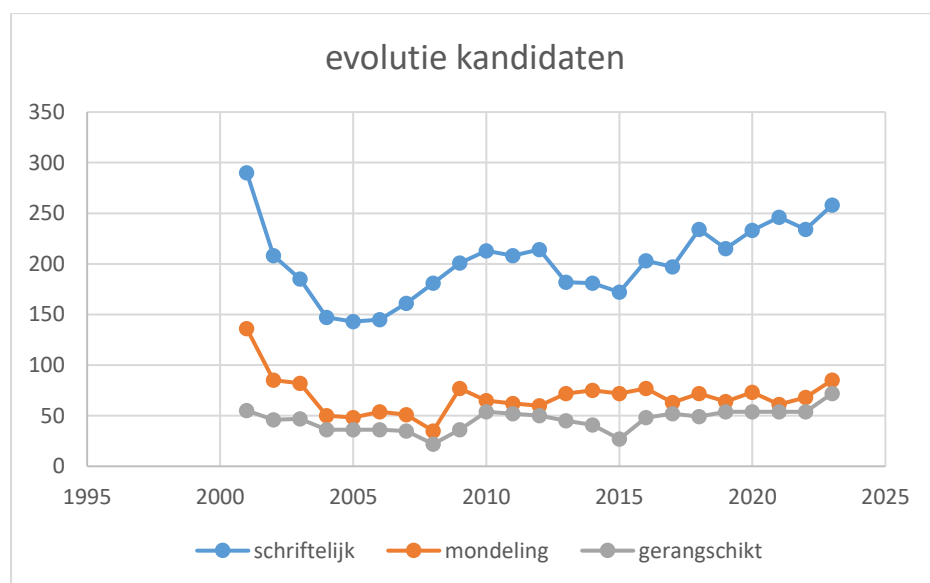
	schriftelijk	mondeling	gerangschikt
2001	290	136	54
2002	208	85	46
2003	185	82	47
2004	147	50	36
2005	143	48	36
2006	145	54	36
2007	161	51	35

2008	181	35	22
2009	201	77	36
2010	213	65	54
2011	208	62	52
2012	214	60	50
2013	182	72	45
2014	181	75	41
2015	172	72	27
2016	203	77	48
2017	197	63	52
2018	234	72	49
2019	215	64	54
2020	233	73	54
2021	246	61	54
2022	234	68	54
2023	258	85	72

In 2001 waren er zeer veel deelnemers aan het vergelijkend examen, omdat dit de eerste editie was. Omwille van het quotum konden er ten opzichte van het aantal deelnemers aan het schriftelijk examen slechts een klein percentage van deze kandidaten gerangschikt worden. Dat is de verklaring waarom er ook in 2002 veel deelnemers waren.

Een andere vaststelling is dat er vanaf 2016 opnieuw een tendens is naar een groter aantal deelnemers. Wanneer we rekening houden met een stijging van het volume van het werk op een notariskantoor, heeft men behoefte aan meer medewerkers, die vervolgens in aanmerking komen om deel te nemen aan het examen.

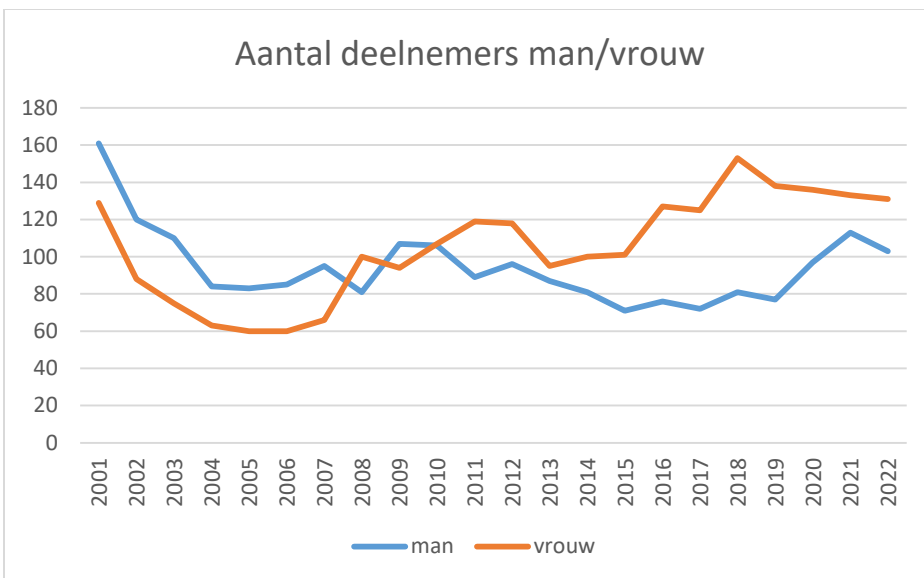
Een grafische voorstelling maakt bovenstaande zichtbaar.



Een andere vaststelling is dat er een sterke toename is van het aantal vrouwelijke deelnemers aan het vergelijkend examen.

	man	vrouw	totaal
2001	161	129	290
2002	120	88	208
2003	110	75	185
2004	84	63	147
2005	83	60	143
2006	85	60	145
2007	95	66	161
2008	81	100	181
2009	107	94	201
2010	106	107	213
2011	89	119	208
2012	96	118	214
2013	87	95	182
2014	81	100	181
2015	71	101	172
2016	76	127	203
2017	72	125	197
2018	81	153	234
2019	77	138	215
2020	97	136	233
2021	113	133	246
2022	103	131	234
2023	112	146	258

Vanaf 2010 zijn er systematisch meer vrouwelijke deelnemers geweest dan mannelijke deelnemers. Voor het examen van 2021 was deze opvallende tendens iets minder sterk duidelijk. Dit mag blijken uit volgende grafisch overzicht.



Voor het verstreken mandaat maakte de benoemingscommissie ook een overzicht per leeftijdsgroep van de kandidaten.

2022		INSCHRIJVING EN		KANDIDATEN TOEGELATEN OP HET SCHRIFTELIJK GEDEELTE		KANDIDATEN TOEGELATEN OP HET MONDELING GEDEELTE		VOORLOPIGE RANGSCHIKKING		DEFINITIEVE RANGSCHIKKING	
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Man/vrouw	Vrouwen	131	55,98	129	56,33	38	55,88	33	55,00	32	59,26
	Mannen	103	44,02	100	43,67	30	44,12	27	45,00	22	40,74
Leeftijdsgroep	tot 30 jaar	129	55,13	129	56,33	42	61,76	40	66,67	36	66,67
	31 tot 35 jaar	81	34,62	78	34,06	18	26,47	13	21,67	12	22,22
	36 tot 40 jaar	11	4,70	11	4,80	5	7,35	4	6,67	4	7,41
	41 tot 45 jaar	10	4,27	8	3,49	3	4,41	3	5,00	2	3,70
	46 tot 50 jaar	1	0,43	1	0,44	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	> 50 jaar	2	0,85	2	0,87	0	0,00	0	0,00	0	0,00
TOTAAL		234		229		68		60		54	

Bovenstaande tabel geeft een overzicht van de verdeling tijdens het vergelijkend examen van 2022.

In de tabel kan men zien dat de jonge kandidaten (tot 30 jaar) op het schriftelijk examen en het mondeling examen een goed resultaat behaalden in verhouding tot hun vertegenwoordiging bij de inschrijvingen. Op het mondeling examen hebben ze de Benoemingscommissie weten te overtuigen waardoor hun aandeel ten opzichte van het totaal aantal geslaagden in de loop van het examen

toenam van 55 % bij de inschrijving naar meer dan 66 %. Hierdoor is het aandeel van de deelnemers in de leeftijdsgroep van 30 tot 35 jaar bij de definitieve rangschikking afgenomen.

Een andere vaststelling is dat de verdeling volgens het geslacht van de inschrijvers in 2022 aantoonde dat het vooral de vrouwelijke deelnemers waren die goed scoorden voor een batige rangschikking in de definitieve lijst. Er waren ongeveer 56 procent vrouwelijke deelnemers, waar er 59 % vrouwelijke kandidaten waren bij de definitieve rangschikking.

Hetzelfde overzicht werd ook gemaakt voor het vergelijkend examen van 2023.

2023		INSCHRIJVING EN		KANDIDATEN TOEGELATEN OP HET SCHRIFTELIJK GEDEELTE		KANDIDATEN TOEGELATEN OP HET MONDELING GEDEELTE		VOORLOPIGE RANGSCHIKKING		DEFINITIEVE RANGSCHIKKING	
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Man/vrouw	Vrouwen	149	56,65	146	56,59	51	60,00	51	60,00	42	58,33
	Mannen	114	43,35	112	43,41	34	40,00	34	40,00	30	41,67
Leeftijdsgroep	tot 30 jaar	121	46,01	119	46,12	49	57,65	49	57,65	43	59,72
	31 tot 35 jaar	101	38,40	99	38,37	27	31,76	27	31,76	22	30,56
	36 tot 40 jaar	24	9,13	23	8,91	7	8,24	7	8,24	5	6,94
	41 tot 45 jaar	10	3,80	10	3,88	1	1,18	1	1,18	1	1,39
	46 tot 50 jaar	3	1,14	3	1,16	1	1,18	1	1,18	1	1,39
	> 50 jaar	4	1,52	4	1,55	0	0,00	0	0,00	0	0,00
TOTAAL		263		258		85		85		72	

Bij dit overzicht blijkt dat de tendenzen die aan het licht kwamen bij het verloop van het vergelijkend examen zich niet op dezelfde duidelijke manier voordeden. In 2023 is er een sterke stijging van het aantal kandidaten in de leeftijdsgroep van 31 tot 35 jaar. De inschrijvingen in deze leeftijdsgroep stegen van 81 naar 101 inschrijvingen.

De tendens dat de vrouwelijke kandidaten het relatief beter doen bij de definitieve rangschikking blijft wel aanwezig.

Tot slot dient opgemerkt te worden dat het percentage van de deelnemers die kunnen gerangschikt worden binnen het quotum zeer laag blijft. De voorbije twee jaar werden respectievelijk 54 en 72 deelnemers gerangschikt, maar door het hoge aantal deelnemers impliceert dit dat er slechts 23,1 % van de deelnemers slaagt in 2022 en 27,4 % in 2023.

4. Verslaggeving van de Franstalige Benoemingscommissie voor het Notariaat

De Franstalige benoemingscommissie functioneert onafhankelijk van de Nederlandstalige benoemingscommissie en brengt haar eigen verslag uit. De Ventôsewet voorziet namelijk dat er een Nederlandstalige en een Franstalige Benoemingscommissie werd opgericht.

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized, angular shape with a vertical line extending upwards from the top left and a horizontal line extending to the right, ending in a small hook.

20 augustus 2023